ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

Іщенко Т. В.
старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна

Поняття дискурсу стало вельми поширеним та набуло широкої популярності за останні роки і навіть десятиріччя. Це поняття використовувалось і продовжує використовуватись у незчислених гуманітарних науках, хоча, на жаль, і досі не існує його єдиного загальноприйнятого поняття. Продовжується полеміка щодо його визначення, базових характеристик, ознак, класифікацій тощо (Кубрякова О.С., Карасик В.І., Макаров М.Л., Шейгал О.І і ігші). За останній час ми бачимо зсув поняття дискурсу з лінгвоструктурної моделі на антропоцентризьку модель. На сьогодні, найбільш вживаним вважають за Т. Ван Дейком наступне поняття: «дискурс … як складне комунікативне явище, яке не тільки включає акт створення певного тексту, а й відображає залежність створюваного мовного твору від значної кількості екстралінгвістичних обставин – знань про мир, думки, настанови та конкретні цілі того, хто говорить» [1]

Особливим різновидом дискурсу є політичний дискурс, який актуалізується за допомогою політичного тексту, що складається з мовних актів, але політичний дискурс це не тільки політичні промови, заяви тощо, це ще і інтертекстуальні зв'язки, і контекст, і учасники ситуації, їхнє знання про світ і багато чого іншого. За кордоном політичний дискурс розглядають як «the formal exchange of reasoned views as to which of several alternative courses of action should be taken to solve a societal problem. It is intended to involve all citizens in the making of the decision, persuade others (through valid information and logic), and clarify what course of action would be most effective in solving the societal problem» [2, с. 161-173]

Таким чином, аналізуючи вітчизняні та закордонні твори можна підсумувати, що політичний дискурс – це сукупність «всіх мовних актів, що використовуються в політичних дискусіях, а також правил публічної політики, освячених традицією і перевірених досвідом» [3].

Внаслідок бурхливого розвитку міжнародних контактів, становлення незалежних держав, зміцнення культурних і політичних зв'язків сформувалися особливості політичного дискурсу провідних діячів політики, які обов'язково слід враховувати під час перекладу.

Нам відомо, що кожен народ окремої країни має свою культурну спадщину, історію розвитку, соціальний устрій, що протягом років

формує його менталітет, чинить безперечний вплив на його свідомість і утворює модель поведінки у своїй країни, визначаючи соціальну поведінку та соціальні прагнення, що утворює картину політичного життя країни кожного члена нації. Український народ і американський чи англійський значно відрізняються своїм менталітетом, історією, традиціями, що відображається у політичному дискурсі. Звісно ж існують спільні риси, схожі особливості політичного дискурсу, але прагматичний ефект та мовні засоби досягнення кінцевої мети промови відмінні.

Як зазначає К. С. Серажим у своїй статті "Сучасний український політичний дискурс: формування нового стилістичного канону" :

«докорінні політичні зміни в Україні кінця ХХ століття супроводжувались радикальними змінами і в суспільно-політичній свідомості, що вплинуло на систему мови в цілому, і на мовні засоби, що вживаються у політичному дискурсі. Зокрема нові умови функціонування ЗМІ сприяють формуванню нового стилістичного канону, під яким ми розуміємо єдність структурних та змістових принципів організації мовних одиниць. Його основу складають норми відбору й сполучення мовних елементів у тексті відповідно до завдань комунікації « [3].

Перекладений дискурс повинен так само впливати на іншомовного адресата, як і оригінал – на свого. Домінантою політичного дискурсу є поняття цінності, яке необхідно відтворити в перекладеному політичному тексті з урахуванням ієрархії різних культур.

Оскільки політичні тексти створюються, як правило, для носіїв певної культури, то при перекладі їх іншою мовою перекладач стикається з низкою додаткових проблем. У політичному дискурсі реалізуються культурні традиції, відбиваються відмінні соціальні ознаки і характерні риси суспільства тієї країни, мовою якої оформлений дискурс, і у якій звичайно проживає сам його автор. Щодо питання перекладу англомовного політичного дискурсу українською мовою слід визначити, у яких видах мовної діяльності реалізується дискурс. По-перше, політичний дискурс реалізується в усній та писемній формах. До усної форми – можна віднести публічні виступи політиків, їхні виступи на радіо, по телебаченню, інтерв'ю, прес-конференції, парламентські дебати, теле та радіоновини. До писемної форми політичного дискурсу належать різноманітні документи – договори, протоколи, угоди, рубрики політичних новин у пресі, політичні плакати та листівки. [3].

Поняття політичної промови та вибір адекватного способу перекладу буде актуальним ще протягом століть, оскільки мова розвивається і перекладачеві необхідно вміти обирати такий спосіб перекладу, який буде не тільки адекватно передавати суть висловлювання, а й відповідати певним нормам перекладу.

Політичний дискурс по суті є комплексом взаємостосунків між людиною і суспільством і, таким чином, функціонально направлений на

формування у реципієнтів деякого фрагмента світосприймання або картини миру. Використовуючи політичний дискурс можна зрозуміти, як в різних мовних колективах моделюються культурні цінності, як пропагується соціальний порядок, які елементи мовної картини миру залишаються за межами свідомих мовних стратегій говорючих і як формується концептуальна картина миру, властива кожному мовному колективу.

Література:

1. Van Dijk, Teun A. What is Political Discourse Analysis? https:// en.wikipedia.org/wiki/Discourse#External_links
2. Feindt P.H., Oels A. Does Discourse matter? Discourse Analysis in Environmental Policy Making. //Journal of Experimental Policy and Planning. Vol.7, No.3, Sept. 2005
3. Серажим К.С. Сучасний український політичний дискурс: формування нового стилістичного канону (дисертаційне дослідження). URL: www.journlib.univ.kiev.ua. (д.з. 12.10.2021)

ГРУПОВА ФОРМА РОБОТИ У ХОДІ ЛЕКЦІЙНОГО ВИКЛАДУ МАТЕРІАЛУ ЯК СТИМУЛЮВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТА

Ковальчук О. Є.

викладач-методист

Володимир-Волинського фахового коледжу

м. Володимир-Волинський, Волинська область, Україна

Докорінна зміна освітньої мети переорієнтовує процес навчання на особистість дитини – його гуманізацію, загальнорозвивальний характер. Формування висококваліфікованого фахівця передбачає організацію навчання в коледжі на засадах глибокої поваги до особистості вихованця, врахування особливостей індивідуального розвитку, ставлення до нього як до свідомого відповідального суб'єкта навчально-виховної взаємодії. Питання про групові форми навчальної діяльності в психолого-педагогічній літературі посідає важливе місце, тому вони відкривають для студентів можливості співпраці, пізнання професії.

Ще в двадцяті роки минулого сторіччя в освіті України використовувалися групові форми навчання: бригадно-лабораторний і проектний методи, робота в парах змінного складу, виробничі та трудові